

Patinás víz- és csatornamű épületek hazánkban

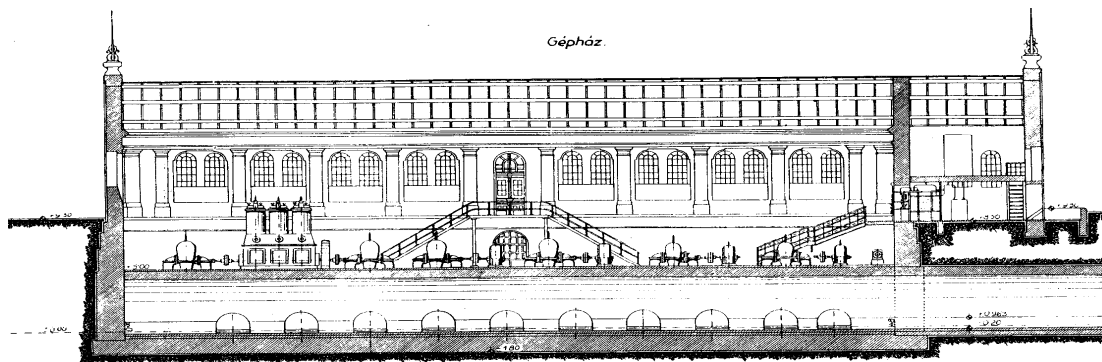
Az ország első csatornaműve Ferencvárosban

A csatornamű hazánk egyik legszebb közműparkjában, Budapesten létesült, a Soroksári út 31. sz. alatti ingatlanon, az 1889 és 1893 közötti években. Eredeti feladatának a Hungária körút és a Duna közötti terület szenny-és csapadékvizének a Dunába szivattyúzását szánták.

A szennyezett víz egy kétkamrás iszapfogó medencébe érkezett, majd innen 6 pár gőzgépekkel hajtott centrifugálszivattyú emelte a Dunába.

1924 és 1931 között egy amerikai hitelkonstrukció keretében Speyer- kölcsönből felújították a telepet. A gépeket gőzüzemről elektromosra alakították át, majd az eredeti iszapfogó helyett, mechanikai szűrőrácstól és ikerhomokfogót létesítettek. 1936 —37-ben a folyópart nagyobb tisztaságáért új vasbeton nyomócsövet vezettek be a Duna sodorvonaláig.

Szivattyúház a harmincas években, a megújulás után

1938-ban — az országban elsőként — a szennyvíziszap hasznosítása érdekében gázfejlesztő berendezést létesítettek. Az iszap elrohasztása során metángáz keletkezett, amellyel egy 200 LE-s gázmotort hajtottak. A gázmotor villanyáramot termelt, mellyel egyrészt az egyik szivattyút táplálták, másrészt a kazánokat fűtötték.

1944 — 45-ben, Budapest ostromakor 32 bombatalálat érte a telepet. A világháború befejezése után gyorsan helyreállították a károkat.

1971-től folyamatos rekonstrukcióval korszerűsítették a gépházat: dízel-áramfejlesztővel, nagyobb teljesítményű szivattyúkkal, elektromos berendezések cseréjével növelték az üzembiztonságot.

Az ezredforduló után mellette új gépház létesült, ahonnan a szivattyúk már nem a Dunába, hanem a csepeli szennyvíztisztítóba továbbítják a pesti belső városrész szennyezett vizét.

A patinás épületben láthatók a Magyar Épületgépészeti Múzeum által védetté nyilvánított, évtizedeken át kiválóan működő vízellátási

Összeállította: Kiss Miklós — Vizinform.hu — Budapest 2021

Források: Dr. Göbel József: Budapest csatornázása, 1972; — Józsa István: Az FCSM telepei; — FCSM Zrt. — www.fcsm.hu